

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת יוסף עטאונה

פ/25/3663

הצעת חוק מס ערך מוסף (תיקון – מס בשיעור אפס על תרופות), התשפ"ג–2023

1. תיקון סעיף 30 בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו–1975¹, בסעיף 30(א), אחרי פסקה (19) יבוא :
"20) מכירת תכשיר רשום, לרבות תכשיר שהוראות סעיף 47א(ג) לפקודת הרוקחים [נוסח חדש], התשמ"א–1981² (בפסקה זו – הפקודה), חלות עליו, בבית מרקחת, בית מסחר לתרופות או מוסד מוכר; בפסקה זו, "בית מרקחת", "בית מסחר לתרופות", "מוסד מוכר" ו"תכשיר רשום" – כהגדרתם בפקודה."

דברי הסבר

מס ערך מוסף הוא מס גרסיבי שמוטל ללא תלות ברמת ההכנסה ולכן הוא פוגע בעיקר בשכבות המוחלשות ובמעמד הביניים. במרבית מדינות אירופה מונהג פטור ממס ערך מוסף או מס בשיעור מופחת על שורה ארוכה של מוצרים ושירותים הנחשבים כמוצרים בסיסיים, כמו תרופות. לפי מחקר של מרכז המידע והמחקר של הכנסת משנת 2017, "השוואת מדדים כלכליים-חברתיים בישראל ובמדינות ה-OECD", ברוב המדינות המפותחות נהוגים שיעורי מס ערך מוסף מופחתים על מוצרים רבים וביניהם תרופות.

נוכח הטלתו בישראל של מס ערך מוסף אחיד בשיעור של 17% נאלצים אנשים לבחור בין רכישת מזון לבין רכישת תרופות. אין ספק שתרופות הן מצרך בסיסי שחינוי לקיום ויש לכלול את מכירתן בין יתר העסקאות שהמס עליהן הוא בשיעור אפס הקבועות בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו–1975, מאחר שאין זה ראוי לחייב אנשים חולים לשקול אם לרכוש תרופות שהכרחיות לבריאותם או לרכוש מזון, שהרי יש להתייחס לתרופות כשוות ערך למוצר מזון בסיסי, שאדם צורך ביום-יום כדי להמשיך ולשמור על איכות חייו ובריאותו.

¹ ס"ח התשל"ו, עמ' 52.
² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 35, עמ' 694.

יתרה מזאת, צריכת התרופות משפיעה באופן ישיר על תוחלת החיים של חולים ועל איכותם. מטרת הצעת חוק זו היא להגדיל את הנגישות לתרופות לכלל האוכלוסייה, כאשר מס ערך מוסף בשיעור אפס במכירת תרופות יקל על חולים על ידי הוזלת עלות התרופות.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת יואב בן צור (פ/24/3371); הוסרה מסדר היום ביום ז' בסיוון התשפ"ב (6 ביוני 2022) ועל ידי חבר הכנסת עלי סלאלחה (פ/24/3812), ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת יואב בן צור (פ/25/750), על ידי חברת הכנסת חוה אתי עטייה (פ/25/2413) ועל ידי חברת הכנסת אימאן חיטיב יאסין וקבוצת חברי הכנסת (פ/25/2677).

הצעת החוק זהה לפ/25/2677 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ד בתמוז התשפ"ג (03.07.2023)